

NUMMER 2

In de lente-editie van onze landschapskrant kon u voor een eerste keer kennismaken met onze werking. Wij stelden u toen onze projecten voor rond de Antitankgracht, de Brechtse Heide, trage wegen en Countdown 2010. In deze krant willen wij u graag informeren over andere initiatieven die dit jaar bij ons op stapel staan en stonden.

Zo hebben wij in mei met een tachtigtal vertegenwoordigers van provincie, gemeenten en verenigingen een vzw opgericht voor het Regionaal Landschap. Dit was noodzakelijk voor onze erkenning, en tevens laat deze nieuwe organisatiestructuur ons toe om meer slagkracht te geven aan onze werking. Sinds 1 oktober werken ook twee nieuwe mensen op het secretariaat, die de vzw dagdagelijks runnen.

Ook op het terrein hebben we niet stilgezeten.

In ons streven naar een duurzaam evenwicht tussen natuur en recreatie daar waar het kan, hebben wij een aantal initiatieven genomen om het landschap van de Voorkempen meer toegankelijk te maken. Zo kan u voortaan de Voorkempen komen

ontdekken met het openbaar vervoer. Binnen het concept van Groene Haltes zijn er 3 nieuwe wandelroutes uitgestippeld die u langs en doorheen een aantal landschapsparels van de Voorkempen brengen.

Voor onze kinderen en jongeren hebben wij extra speelgelegenheid gecreëerd in bossen en natuurgebieden. Met 52 vrij toegankelijke en officiële speelzones in de Voorkempen zijn wij zelfs koploper in Vlaanderen. Meer dan 1 op 10 van alle speelzones in Vlaanderen is gelegen in de Voorkempen!

U leest verder in deze krant hoe u de brochures over de Groene Halte-wandelingen en de speelzones kan verkrijgen.

Van harte welkom in het Regionaal Landschap de Voorkempen!

Jos Geuens
Voorzitter

vzw Regionaal Landschap de Voorkempen

2

Groene Haltes

3

Speelzones in de Voorkempen

3

Soort in het donker: de vleermuis

4

Agenda

4

Soort in het donker

Vleermuizen

PAGINA 4

IN BEELD
Oprichtingsvergadering vzw
Regionaal Landschap de Voorkempen
26 mei 2008

19u00 De eerste gasten worden ontvangen.

In afwachting van de start van de vergadering krijgen ze een drankje aangeboden.

De algemene vergadering keurt de statuten goed van de vzw en verklaart zich akkoord met de samenstelling van de raad van bestuur.

V.l.n.r. Wouter Meersman (ondervoorzitter), Dirk De Kort (secretaris), Jos Geuens (voorzitter) en Willy Ibens (ondervoorzitter)

De feestelijke start van de samenwerking gebeurde door het aansnijden van een taart waarop de Voorkempen afgebeeld stond.

De taart waarop de landschapskaart van de Voorkempen afgebeeld stond.

Samenwerken betekent ook de nodige engagementen van alle partners en een officiële onder-tekening van de statuten.

Samenwerken en contacten leggen, verloopt nog altijd het vlotst in een informele sfeer bij een hapje en een streekbier.

Regionaal Landschap de Voorkempen

... is een streek gekenmerkt door een zeer gevarieerd landschap met bossen, natuurgebieden, beekvalleien, heidegronden, uitgestrekte landbouwgebieden, en heel wat waardevol historisch erfgoed zoals kastelen en forten.
... is een samenwerkingsverband tussen de provincie Antwerpen, stad Antwerpen, Brasschaat, Brecht, Kalmthout, Kapellen, Malle, Ranst, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven en Zoersel, én een veertigtal verenigingen uit de sectoren natuur, landbouw, jacht, toerisme & recreatie.
... werkt aan de bescherming en het beheer van het landschap van de Voorkempen en het vergroten van het draagvlak voor natuur- en landschapszorg.

EVEN VOORSTELLEN ...

Het secretariaat van de nieuwe vzw Regionaal Landschap de Voorkempen zal in handen zijn van dit nieuwe team. Leen Gielis, bio-ingenieur land- en bosbeheer, is de nieuwe coördinator. Thomas Impens is vanuit zijn eerdere beroepsactiviteiten als bioloog en als inwoner van Wijnegem al jaren actief in het Wijnegemse verenigingsleven en gaat nu aan het werk als medewerker natuur en landschap. Maarten Pluym zal vanuit Toerisme Provincie Antwerpen de nodige ondersteuning bieden als medewerker recreatie. Stijn Leestmans werkt als bedrijfsplanner bij de VLM. Hij gaat in de Voorkempen op zoek naar landbouwers die via beheers-overeenkomsten willen meewerken aan landschapsbeheer en natuurbescherming.

leen.gielis@rldv.provant.be

thomas.impens@rldv.provant.be

maarten.pluym@tpa.be

stijn.leestmans@vlm.be

MILIEUVRIENDELIJK OP STAP

Groene Haltes

Met je auto het bos in rijden, ergens parkeren tussen de bomen omdat de parkeerplaats overvol staat om daarna te gaan wandelen in de natuur. Eigenlijk is dat niet zo natuurvriendelijk. Gelukkig bestaat er nu een beter alternatief: de Groene Halte. Het idee is eenvoudig: de wandelaar reist met het openbaar vervoer naar Groene Halte A, waar een wandeling "in rechte lijn" vertrekt. Op het eindpunt van de wandeling stapt de wandelaar aan groene halte B terug op het openbaar vervoer.

SPEELZONES IN DE VOORKEMPEN

Spelen in het bos of andere natuurlijke plekjes is leuk en spannend. In een aangeduide speelzone kan het allemaal: kampen bouwen, hollen, ravotten ...
Speelzones zijn afgebakende delen van bossen of natuurgebieden waar vrij gespeeld mag worden.
Je herkent ze aan de pictogrammen met onderschrift 'Speelzone' die aan de rand van de zones staan.
Omdat speelzones meestal in bossen liggen, spreekt men ook vaak van speelbossen.
Samen met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen bracht het Regionaal Landschap alle speelzones in de Voorkempen in kaart en zorgde er

voor dat er in elke gemeente minstens één speelzone is. Er zijn 26 nieuwe speelzones aangeduid, dat brengt het totaal op 52 speelzones.

Alle speelzones werden samengebracht in een handige brochure. Deze brochure wordt bezorgd aan alle jeugdverenigingen en is ook te verkrijgen bij het Regionaal Landschap.

Voor meer informatie over het project speelzones: Maarten Pluym, tel. 03 240 63 77, maarten.pluym@tpa.be of surf naar www.bosspel.be

Voor meer informatie over het project speelzones: Maarten Pluym, tel. 03 240 63 77, maarten.pluym@tpa.be of surf naar www.bosspel.be

GROENE HALTE-PICKNICK BIJ DE KASTEELHEER

Om de Groene Haltes in de kijker te plaatsen, organiseerde het Regionaal Landschap de Voorkempen in samenwerking met Terra Nova, Provincie Antwerpen, BTB en De Lijn op 29 augustus een wandeling met picknick in het Vrieselhof te Oelegem.
Geïnteresseerden werden uitgenodigd om naar de bushalte Schanslaan te Schilde te reizen, vanwaar een prachtige tocht van 5 km hen onder meer langs de Antitankgracht, het Driehoekbos en het fort van Oelegem voerde.
De wandeling eindigde aan het Vrieselhof waar de deelnemers konden genieten van een heerlijke en zeer gezellige kasteelpicknick.

De start van de wandeling: een feestelijk versierde Groene Halte.

Aangekomen in het Vrieselhof, werd iedereen hartelijk ontvangen door de kasteelheer en zijn vrouw.

Ook de oren werden verwend: de groep Krokmesjeu zorgde voor een vrolijke noot muziek.

Genieten van de picknick, de muziek, de sfeer, de prachtige omgeving...

Na een lekker glaasje cava was het smullen geblazen!

MILIEU EN NATUUR CENTRAAL

Groene Halte-wandelingen leiden je langs mooie natuurplekjes in de Voorkempen. Daarenboven verplaats je je op milieuvriendelijke wijze: wandelen in combinatie met openbaar vervoer.
Op milieuvlak vormt openbaar vervoer een uitstekend alternatief voor de wagen. Een bus, tram of trein vervoert vele passagiers tegelijk en stoot per persoon minder uitlaatgassen uit.

GROENE HALTES IN DE VOORKEMPEN

In samenwerking met de provincie Antwerpen vroeg het Regionaal Landschap aan de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers (BTB) om een aantal wandelingen in de Voorkempen uit te stippelen. Het werden er drie:

Antitankgracht
van St.-Job-in-'t Goor naar Oelegem
5 - 8 - 13 of 15 km

Vordenstein - Peerdsbos - Park van Brasschaat
van Schoten naar Brasschaat, 10 km

Zoerselbos
van Zandhoven naar Zoersel, 14 km

BROCHURE

Van elke wandeling werd een handige brochure uitgegeven met wandelkaart, routebeschrijving en informatie over openbaar vervoer, toerisme en recreatie.
Deze brochure kan via de website www.groenehaltes.be besteld worden of is te koop in de Lijnwinkels in Antwerpen. Ook bij de toeristische diensten van Brecht, Ranst, Zandhoven en Zoersel kan je terecht voor de brochures.
Kostprijs: 1,5 euro (+ eventuele verzendingskosten).

Voor meer informatie over het project Groene Haltes: Maarten Pluym, tel. 03 240 63 77, maarten.pluym@tpa.be of surf naar www.groenehalte.be

SOORT IN HET DONKER

“Er was eens een vleermuis...

die in onze gordijnen hing....”. Regelmatig krijgen we oproepen van mensen die een vleermuis in hun huis gevonden hebben en zich geen raad weten met dit mysterieuze diertje. Veel mensen vinden vleermuizen maar enge beestjes. En meestal is dat gewoon omdat mensen ze niet zo goed kennen. Maar na een woordje uitleg maken de angsten al vlug plaats voor interesse en fierheid over de extra gasten in huis.

Wist je dat vleermuizen de enige vliegende zoogdieren zijn? Dat ze maar één jong per jaar krijgen? En dat ze grote oren hebben omdat ze 'zien' met hun oren? Om te vliegen en te jagen maken vleermuizen immers gebruik van echolocatie. Dit wil zeggen dat ze ultrasone geluiden maken die terugkaatsen op alle voorwerpen (ook insecten) in de omgeving. Met hun grote oren vangen ze de echo's terug op en zo kunnen ze zich een beeld vormen van de omgeving en de aanwezige prooien.

Forten zijn een ideale winterstek voor vleermuizen.

In België komen enkel insectenetende vleermuizen voor. Muggen, vliegjes en andere insecten worden in de vlucht gevangen en gegeten. Sommige vleermuizen vangen tot 600 insecten per uur! Dus wie verlost wil zijn van die lastige muggen, zal een vleermuis wel graag zien passeren.

Tijdens de zomer zijn de vleermuizen zeer actief en kan je ze 's avonds heel gemakkelijk waarnemen. Licht en warmte trekken insecten en dus ook vleermuizen aan. Wanneer je dan buiten in je tuin zit, kan je met wat geluk de jacht van deze luchtacrobaten bewonderen.

Aangezien er in de winter maar weinig insecten zijn, leggen de vleermuizen vanaf het einde van de zomer tot het begin van de herfst nog vlug een vetreserve aan. Ze gaan dan ook op zoek naar een winterverblijfplaats om de winter door te komen. Van oktober tot april gaan de vleermuizen in winterslaap. Welke winterverblijf ze kiezen hangt af van soort tot soort.

De algemeen voorkomende dwergvleermuis overwintert vaak in huizen. Andere soorten verkiezen boomholtes, bunkers of forten. Maar geen paniek voor wie vleermuizen in huis heeft: vleermuizen zijn eigenlijk heel propere

diertjes. In tegenstelling tot muizen brengen vleermuizen namelijk geen nestmateriaal mee naar hun verblijfplaats.

Wie graag bewegende beelden van vleermuizen wil zien, kan surfen naar www.provant.be/vleermuizen.

Meer info is ook terug te vinden op:
www.vleermuizeninfo.be
www.zoogdierenwerkgroep.be
www.vleermuizen.be

COUNTDOWN
2010
RED BIODIVERSITEIT

Agenda

TOEN DE BOMEN NOG SPRAKEN

31 oktober, Arboretum Kalmthout

Eén maal per jaar, tijdens een magische nacht, geven de bomen hun donkerste geheimen prijs...

Wist je dat er in een linde een zoet lindewezen huist? Maar dat wie tegen deze boom plast een wrat krijgt op zijn oog? En dat dromen over een notenboom ongeluk brengt?

Wees dapper en kom op 31 oktober met ons luisteren naar de mysteries van de bomen in het Arboretum van Kalmthout (Heuvel 2, Kalmthout).
 Stevige stapschoenen niet vergeten!

Je kan kiezen uit één van volgende wandelingen:

- 19u00 - bomensymboliek of
- sterke boomverhalen
- 20u30 - bomensymboliek of
- sterke boomverhalen

Stel niet uit wat je vandaag nog kan doen en schrijf je nu in voor één van deze 4 wandelingen, de bomen verwachten je! Deelnemen aan de wandeling kost 4 EURO/persoon, kinderen t.e.m. 12 jaar nemen gratis deel.

Inschrijven doe je via www.rldevoorkempen.be of telefonisch op het nummer 03 240 57 60.

Je inschrijving is definitief na overschrijving van het gepaste bedrag op rekeningnr. 738-0249936-86, met vermelding van je naam, aantal volwassenen en aantal kinderen (t.e.m. 12j).

Bang in het donker? Geniet van een lekker Kempisch Vuur in ons gezellig café en bekijk de lichtkunsten van Monsieur Lumineux, een magische figuur die via vuurgoochelen en lichtjonglerie op zoek gaat naar het levensvuur in de mensen.

Meer info: info@rldevoorkempen.be of tel. 03 240 57 60

31 oktober 2008

Toen de bomen nog spraken

Eén maal per jaar, tijdens een magische nacht,
geven de bomen hun donkerste geheimen prijs...

Arboretum Kalmthout
start om 19u00 of 20u30

PRIJSUITREIKING FOTOWEDSTRIJD COUNTDOWN 2010

18 december, gemeentehuis Zoersel

De fotowedstrijd Countdown 2010 loopt op zijn laatste benen... Nog tot 31 oktober kan u uw mooiste beelden van de Voorkempen opsturen naar info@rldevoorkempen.be (het reglement vindt u op www.rldevoorkempen.be).

Voor de ontknoping van de wedstrijd is het wachten tot 18 december. Dan komen we te weten welke foto's de jury het meest hebben kunnen bekoren, welke fotografen een digitaal fototoestel of het toeristisch arrangement winnen en welke plaatsjes in de Voorkempen op de gevoelige plaat zijn vastgelegd. Ook nieuwsgierig? Kom dan op 18 december vanaf 20u naar de prijsuitreiking van de fotowedstrijd in de kapel bij het gemeentehuis te Zoersel (Handelslei 167).

COLOFON

Deze landschapskrant is een uitgave van het Regionaal Landschap de Voorkempen vzw en wordt tweemaal per jaar gratis verspreid op 162.000 exemplaren.

Regionaal Landschap de Voorkempen vzw
 's Gravenwezelsteenweg 59
 2110 Wijnegem
info@rldevoorkempen.be
www.rldevoorkempen.be

Team

Leen Gielis
 Thomas Impens
 Maarten Pluym
 Stijn Leestmans

Foto's

Regionaal Landschap de Voorkempen vzw,
 Marc De Clerck (bruine grootoorvleermuis)

Redactie

Regionaal Landschap de Voorkempen vzw

Lay-out

Regionaal Landschap de Voorkempen vzw

Druk

Gedrukt op gerecycleerd papier
www.antilope.com

Verantwoordelijke Uitgever

Leen Gielis, Regionaal Landschap de Voorkempen vzw,
 's Gravenwezelsteenweg 59, 2110 Wijnegem